

تفاهم ارمنستان با روسیه درباره عقب‌نشینی از مناطق مرزی آذربایجان

با گذشت بیش از سه سال از تحویل مناطق مرزی مورد مناقشه به جمهوری آذربایجان، وزارت خارجه ارمنستان تایید کرد که تفاهم‌نامه مربوطه بین وزرای دفاع ارمنستان و روسیه امضا شده است.

به گزارش آران نیوز به نقل از ایسنا، نیروهای ارمنستان در دسامبر ۲۰۲۰ پس از جنگ ۶ هفته‌ای با جمهوری آذربایجان در قره باغ و برقراری آتش بس با میانجیگری روسیه از مناطق خاصی در امتداد استان «سیونیک» عقب‌نشینی کردند. این اقدام البته باعث اعتراضات ساکنان سیونیک شد.

نزدیک به یک سال بعد، جمهوری آذربایجان کنترل کامل بخش ۲۱ کیلومتری بزرگراه اصلی که شهرهای استان «گوریس» و «کاپان» را به هم وصل می‌کرد، به دست گرفت.

طبق گزارش رادیو آزاد اروپا، تفاهم‌نامه امضا شده بین ارمنستان و روسیه در مورد این خروج بحث برانگیز هرگز منتشر نشده است. حال، وزارت امور خارجه ارمنستان ضمن تایید وجود آن، اعلام کرد سند آن در اختیار این وزارتخانه نیست. نسخه غیر رسمی این سند حدود ۲ ماه پس از امضای آن در اینترنت دیده شد.

در آن زمان، مقامات مختلف دولتی به دنبال انکار امضای چنین سندی بودند و حتی برخی ادعا کردند سندی که در فضای مجازی منتشر شده، جعلی است.

«سیساک گابریلیان» نماینده طرفدار دولت ارمنستان در آن زمان گفت: «این صرفاً متنی است که توسط رایانه روی کاغذ A4 گردآوری شده که در آن هر آنچه گفته می‌شود به عنوان واقعیت ارائه می‌شود.»

در حوالی زمانی که جمهوری آذربایجان کنترل آن بزرگراه را به دست گرفت، دولت ایروان به چند نفر از نمایندگان مخالف اجازه داد تا نسخه‌ای از سندی را ببینند که خروج نیروهای ارمنی را الزامی می‌کرد.

به گفته «گغام مانوکیان» یکی از این قانونگذاران ارمنستان، در یادداشتی که تنها توسط وزرای دفاع وقت ارمنستان و روسیه امضا شده بود، هیچ دلیل قانونی برای این واگذاری ذکر نشده بود.

مانوکیان اواخر ماه گذشته گفت، معتقد است این واگذاری غیرقانونی است زیرا «بدون هیچ گونه تحدید و تعیین مرز» ارمنستان و جمهوری آذربایجان انجام شده است.

او گفت به همین دلیل است که دولت «نیکول پاشینیان» نخست‌وزیر ارمنستان تقریباً یک سال از ارائه هرگونه اطلاعاتی در مورد این تفاهم خودداری کرده بود.

مانوکیان گفت: «مطمئن هستم که مقامات و سیستم قانونی آینده ارمنستان، در آینده نزدیک با آن برخورد خواهند کرد.»

«آرا آیوازیان» که تنها چند روز پس از آتش بس نوامبر ۲۰۲۰ به عنوان وزیر امور خارجه ارمنستان منصوب شد، در مصاحبه با سرویس ارمنی رادیو آزاد اروپا در ژوئیه گفت این سند در مدت ۶ ماه تصدی او، از خود و کل وزارت خارجه مخفی مانده بود.

وزارت دفاع ارمنستان در دسامبر ۲۰۲۰ اعلام کرد، بخش مورد مناقشه جاده «گوریس-کاپان» به دست نیروهای روسیه کنترل خواهد شد. به نظر می‌رسد این امر توضیح می‌دهد که چرا پاشینیان، در زمانی که تردها از طریق این جاده برای اولین بار در اوت ۲۰۲۱ مختل شد، باکو را به نقض تفاهم‌های سه‌جانبه متهم کرد.

پاشینیان در اکتبر ۲۰۲۱ در پارلمان ارمنستان اعتراف کرد که شخصاً دستور عقب‌نشینی جنجالی نیروها را صادر کرده است. او مدعی شد که عدم انجام این کار باعث می‌شد جمهوری آذربایجان به «سیونیک» حمله کند.